

آیا مفاد اعلامیه تهران در ایران اجرا شد؟

۳ آذر ۱۴۰۳ ساعت ۱۹:۵۳

اعلامیه تهران هم مانند منشور آتلانتیک هرگز کاملاً به مرحله عمل درنیامد. دست کم از طرف روسیه شوروی. زیرا روس‌ها که طبق مفاد اعلامیه ملزم بودند شش ماه پس از پایان جنگ از ایران خارج شوند، نیروهایشان را در استان آذربایجان نگهداشتند

بعد از سقوط حکومت رضاشاه و مقارن با ماه‌های پایانی جنگ جهانی دوم کنفرانسی در تهران با همین عنوان تشکیل شد که در آن بر استقلال سیاسی ایران تأکید شد. اما علیرغم آنکه مفاد اعلامیه این کنفرانس با تأیید قدرت‌های بزرگ همراه بود، عملاً مطابق با اعلامیه پیش نرفت.

«کنفرانس تهران» چهار روز طول کشید و در پایان آن، در روز دهم آذر ۱۳۲۲، دو اعلامیه رسمی منتشر گردید. در یکی از آنها دول متفق «کمک ایران را در ادامه جنگ بر ضد دشمن مشترک» مورد تأیید قرار دادند و پذیرفتند که «جنگ مشکلات اقتصادی خاصی برای ایران به وجود آورده است. با توجه به این نکته، آنها تعهد کردند که هر گونه کمک اقتصادی که امکان داشته باشد در اختیار دولت ایران بگذارند. به علاوه دول متفق اعلام کردند که آنها هم مانند دولت ایران به حفظ، استقلال، حاکمیت و تمامیت ارضی ایران علاقه‌مند هستند.»

اعلامیه تهران هم مانند منشور آتلانتیک هرگز کاملاً به مرحله عمل درنیامد. دست کم از طرف روسیه شوروی. زیرا روس‌ها که طبق مفاد اعلامیه ملزم بودند شش ماه پس از پایان جنگ از ایران خارج شوند، نیروهایشان را در استان آذربایجان نگهداشتند و فقط هنگامی ایران را ترک کردند که به کمک و پشتیبانی ارتش سرخ یک «جمهوری دموکراتیک» کمونیستی در آن استان به وجود آورده بودند. تشکیل این «جمهوری» (در سال ۱۳۲۶) منجر به جنگ و خونریزی دامنه‌داری شد که آثار آن تا به امروز در ایران باقی مانده است.»

منبع: اشرف پهلوی، من و برادرم (خاطرات اشرف پهلوی با مقدمه‌ای از محمد طلوعی)، تهران، نشر علم، ۱۳۷۶، ص ۱۰۶

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/48996/آیا-اعلامیه-مفاد-آذربایجان-در-ایران-اجرا-شد>